

z gorečnostjo propovednika o svetih blagovestnikih, ampak riše z navdušenostjo iskrenega rodoljuba domače kraje in delovanje svetnikov, katere stavlja svojim župljanom v vzgled pobožnega in rodoljubnega življenja. In ravno radi tega ima knjižica lepo vrednost in ravno radi tega pozdravljamo ta književni proizvod, želèč, da pisatelj najde posnemovalcev. Kakor čujemo, seglo je ljudstvo po vseh izvodih, kar je kaj posebnega pri slovenski knjigi.

Anton Trstenjak.

„Zur Ortsnamenforschung in Kärnten.“ Pod tem naslovom je izdalo „Kat. politiško in kmetijsko društvo za koroške Slovence“ brošuro v odgovor in obrambo proti knjižici „Ueber Ortsnamen und Ortsnamenforschung mit besonderer Rücksicht auf Kärnten“, katero je izdal *A. pl. Jaksch*, arhivar koroškega zgodovinskega društva. Časih so nemški učenjaki preiskavali, koliko slovenskih krajevnih imen se nahaja po Tirolskem, Salburškem in po obeh Avstrijah, Preiskave Bidermannove, Mitterrutznerjeve, Kronesove, Kämmlove, Umlauflove i. t. d. znane so izobraženim Slovincem in bridkotožno so nas spominjale, koliko lepih in bogatih krajev so Nemci pogoltnili Slovincem. Sedaj pa so začeli nekateri isti nemški učenjaki iskati dlake v jajci in dokazovati, da so Nemci celo po Štajerskem, Koroškem, Kranjskem in Primorskem utemeljili mnogo krajev in jim vzdeli nemška imena. Vsi takšni dokazi nimajo nikake zgodovinske podlage in izvirajo samo iz tega, ker se hoče Slovanom zanikati vsa minulosť in vsaka zgodovina. Žal, da so národnostni prepíri tolikanj zavédlí naše nasprotnike, da so začeli že znanost zlorabiti za strankarske namene. Tej zlorabi se je kár najodločneje uprlo „Katoliško društvo“ in okrcalo g. Jakscha ostro, ali zasluženó. Dokazuje mu nevédnost in celo hudobnost. *Male Čape* je prestavil n. pr. v „Klein-Zapfen“ *Tolsti vrh* (t. j. *debeli vrh*) v „Fettenguf“, *Poróče* v „Unterbach“ i. t. d. Potem se pa pritožuje, da Slovenci nemška imena prestavljajo in celo izmišljajo in ponarejajo (v tem tíči hudobno natolcevanje), dočim obrambena knjižica dokazuje, da koroški Slovenci že od nekđaj rabijo imena: *Breže* (Friesach), *Sv. Hema* (Gurk), *Šmohor* (St. Hermagor), *Trg* (Feldkirchen), *Zvrhnji Drauberk* (Ober-Drauberg), *Sovodje* (Gmünd), *Beljak* (Villach), *Osoje* (Ossiach), *Svinec* (Eberstein), *Kotarče* (Gutting), *Stari trg* (Altenmarkt), *Stari dvor* (Althofen) i. t. d. Nemci pa sedaj hočejo, naj se pri popolnoma nemških krajih izpusté slovenska poznamovanja, naj bi jih ne spominjala njim neprijetne resnice, da so bili tudi taki kraji nekđaj slovenski. Slovenska imena pa so poleg nemških na Koroškem uradno uvedena z deželnim zakonom z dné 16. sušca 1850. leta. Koroški Slovenci po vsej pravici zahtevajo, da ostani tako, kakor določuje ta deželni zakon. Če po bodo hoteli Nemci izbrisati slovenska imena pri čisto nemških krajih, zahtevati bodo morali tudi Slovenci, da se iztrebijo take spake, kakor n. pr. *Dragoschitschach* (mesto: Dragožiče), *Gorintschach* (Gorinče), *Motschula* (Močula), ali celo *Tscheschtrawischa* (Čentravišča).

Deželno gledališče v Ljubljani. Kiparska dela pri deželnem gledališči v Ljubljani je deželni odbor izročil g. *A. Ganglu*, ki se je po završenih studijah v Italiji vrnil v domovino. Izdelal bode od belega kraškega kamena veliko skupino nad sprednjim pročeljem in dve podobi ob stranéh balkona, ki bodeta predstavljali dramatiko in opero.

Obči zbor muzejskega društva je bil dné 10. ržnega cveta. Po kratkem nagovoru predsednikovega namestnika gosp. prof. *V. Vossa* in izvestji blagajnika g. *Ivana Robide* je poročal tajnik g. *Anton Koblar* o društvenem delovanji leta 1890/91. Društvo se je razvijalo jako ugodno; priredilo je predavanja o deželni zgodovini in prirodoslovji, katera so vselej privabila dökaj odličnega občinstva. Po sklepu odborovem so se letos izdala nemška in slovenska izvestja,¹⁾ o katerih je upati, da bodo ustrezala vsem družab-

¹⁾ Glej „Književna poročila“ v današnji številki.

Ured.